

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Accountants in de sector onderwijs

Locatie Utrecht

Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht

T 088 669 6000
www.onderwijsinspectie.nl

Contact

Onze referentie

5197500

Uw referentie

Datum 17 april 2018

Betreft Controle van de WNT-bezoldigingsklasse door de instellingsaccountant

Bijlage(n)

Notitie "Controle opgave WNT-bezoldigingsklasse"

Geachte heer, mevrouw,

De directie FEZ van het ministerie van OCW heeft een risicoanalyse uitgevoerd over hoe de onderwijsinstellingen de WNT-bezoldigingsklassen in 2016 hebben vastgesteld. Uit de analyse blijkt dat de instellingen dit niet in alle gevallen correct hebben gedaan. Hierbij merk ik op dat het theoretisch mogelijk is dat cijfers uit XBRL, waarop de analyse is gebaseerd, niet geheel juist zijn omdat deze niet zijn gecontroleerd door de accountant. De bezoldigingsklasse wordt vastgesteld op basis van de instellingskenmerken. Hoe groter/complexer de instelling is, des te hoger de bezoldigingsklasse en het daaraan gekoppelde WNT-maximum. De van toepassing zijnde klasse en het aantal complexiteitspunten per criterium wordt op grond van artikel 3c van de WNT-regeling vermeld in het financieel verslaggevingsdocument.

Ingevolge het controleprotocol WNT controleert de accountant de juistheid van de door de instelling vastgestelde klasse op basis van complexiteitspunten per criterium en het bijbehorende bezoldigingsmaximum dat op de instelling van toepassing is.

Momenteel bent u als instellingsaccountant nog druk bezig met het controleren van de jaarstukken 2017, waar de controle op de juistheid van de WNT-bezoldigingsklasse een belangrijk onderdeel van is. Aangezien de WNT-regeling complex is, heeft de directie FEZ om u te helpen bij de controle de notitie "Controle opgave WNT-bezoldigingsklasse" gemaakt, waarin e.e.a. nog eens duidelijk wordt uitgelegd.

Ik verzoek u deze notitie, die u als bijlage aantreft bij deze brief, te betrekken bij de accountantscontrole over 2017, zodat de juistheid van de bezoldigingsklasse door u snel en efficiënt kan worden vastgesteld.

Deze brief met bijlage wordt ook geplaatst op de website van de inspectie van het onderwijs en deze kunt u dan raadplegen via de link:

<https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/publicaties/2017/11/29/onderwijs-accountantsprotocol-ocw-2017>

In dit verband merk ik nog op dat de instellingen, die bij de vaststelling van de WNT-bezoldigingsklasse over 2016 niet het aantal juiste complexiteitspunten hebben gehanteerd zeer binnenkort hierover een specifieke brief met de berekening ontvangen. De betrokken instellingsaccountant ontvangt een afschrift van deze brief.

Locatie Utrecht

Datum

17 april 2018

Onze referentie

5197500

Heeft u vragen over de WNT dan kunt u deze stellen aan het informatiecentrum van DUO. U kunt hiervoor mailen naar ico@duo.nl of telefonisch contact opnemen. Het informatiecentrum kunt u bereiken op werkdagen van 09:00 tot 17:00 uur via de telefoonnummers: 079 – 3232333 (po), 079 - 3232444 (vo) of 079 3232666 (mbo, hbo en wo).

Hoogachtend,

Drs. J.W. Van Wingerde RA
Directeur directie Rekenschap en Juridische Zaken

Controle opgave WNT-bezoldigingsklasse

(Edoc nr. 1348560)

Bepalen bezoldigingsklasse door de instelling en controle door accountant

Volgens de WNT-regeling van OCW¹ moet de onderwijsinstelling zelf de bezoldigingsklasse vaststellen, op basis van instellingskenmerken. Hoe groter/complexer de instelling is, des te hoger de bezoldigingsklasse en het daaraan gekoppelde WNT-maximum. De van toepassing zijnde klasse en het aantal complexiteitspunten per criterium wordt op grond van artikel 3c van de WNT-regeling vermeld in het financieel verslaggevingsdocument.

Ingevolge het controleprotocol WNT controleert de accountant de juistheid van de door de instelling vastgestelde klasse op basis van complexiteitspunten per criterium en het bijbehorende bezoldigingsmaximum dat op de instelling van toepassing is.

Het jaar 2016 was het eerste jaar waarin de bezoldigingsklassen van kracht waren. Daarom heeft OCW gezien hoe de instellingen de bezoldigingsklasse hebben bepaald. Uit deze analyse blijkt dat de klasse niet in alle gevallen correct is vastgesteld. Dit onderwerp wordt daarom (met dit document) onder de aandacht gebracht van de accountants.

WNT-regeling OCW

De WNT-regeling bevat bezoldigingsklassen op basis van drie instellingscriteria:

- Gemiddelde totale baten over drie kalenderjaren
- Gemiddeld aantal bekostigde leerlingen, deelnemers of studenten over drie kalenderjaren
- Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen).

Driejaars-gemiddelde totale baten (in mln. euro)	Aantal complexiteitspunten	Driejaars-gemiddeld aantal bekostigde leerlingen, deelnemers of studenten	Aantal complexiteitspunten	Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	Aantal complexiteitspunten
0 tot 5	2	1 tot 1.500	1	1	1
5 tot 25	4	1.500 tot 2.500	2	2	2
25 tot 75	6	2.500 tot 10.000	3	3	3
75 tot 125	8	10.000 tot 20.000	4	4	4
125 tot 200	9	20.000 en meer	5	5 en meer	5
200 en meer	10				

Klasse	Bezoldigingsmaximum 2016	Bezoldigingsmaximum 2017	Bezoldigingsmaximum 2018
A (4 complexiteitspunten)	€ 106.000	€ 107.000	€ 111.000
B (5 – 6 complexiteitspunten)	€ 117.000	€ 118.000	€ 122.000
C (7 – 8 complexiteitspunten)	€ 128.000	€ 129.000	€ 133.000
D (9 – 12 complexiteitspunten)	€ 140.000	€ 141.000	€ 146.000
E (13 – 15 complexiteitspunten)	€ 152.000	€ 153.000	€ 158.000
F (16 – 17 complexiteitspunten)	€ 164.000	€ 165.000	€ 171.000
G (18 – 20 complexiteitspunten)	€ 179.000	€ 181.000	€ 187.000

Om te voorkomen dat een kleine verandering in de totale baten of het aantal leerlingen, deelnemers of studenten direct invloed heeft op de maximale bezoldiging van de topfunctionaris, wordt het gemiddelde over de voorafgaande drie jaar (waarover een jaarverslag is vastgesteld

¹ Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

(t-4, t-3 en t-2)) gehanteerd. De bijlage bij de WNT-regeling geeft aan hoe moet worden gerekend door rechtspersonen of instellingen die in het lopende jaar of de drie voorafgaande jaren zijn opgericht, gefuseerd of gesplitst.

Criterium 'totale baten'

Dit criterium betreft het gemiddelde van het totaal van de baten, inclusief de rentebaten, volgens de jaarrekening in het vierde, derde en tweede jaar voorafgaand aan het kalenderjaar waarin het bezoldigingsmaximum wordt toegepast (t-4, t-3 en t-2).

Het totaal van de baten (inclusief rentebaten) is het gevolg van het aantal leerlingen, deelnemers of studenten, maar ook van bijvoorbeeld onderwijsmiddelen, onderzoeksmiddelen, huisvestingsmiddelen en eventuele marktgerichte activiteiten. Voor iedere sector komen sectorspecifieke kenmerken terug in de baten. In het po ontvangen besturen bijvoorbeeld meer geld per leerling voor leerlingen op het speciaal onderwijs en een grote derde geldstroom zorgt in mbo, hbo en wo voor meer complexiteit vanwege de diversiteit aan werkzaamheden en bestuurlijke relaties. Ook onderwijssoorten die niet afzonderlijk meetellen, zoals contractonderwijs en Associate Degree, genereren wel baten en tellen zo indirect mee als verzwaring van de complexiteit. Voor dit criterium zijn daarom twee keer zo veel punten te halen dan voor de andere criteria.

Criterium 'leerlingen, deelnemers of studenten'

Om te voorkomen dat een kleine verandering direct invloed heeft op de maximale bezoldiging van de topfunctionaris wordt een gemiddelde gehanteerd over de voorafgaande drie jaar (waarover een jaarverslag is vastgesteld (t-4, t-3 en t-2)). De peildatum is, zoals gebruikelijk, 1 oktober van ieder kalenderjaar. In de berekening worden alleen bekostigde leerlingen, deelnemers of studenten meegenomen. Deeltijdstudenten worden volledig meegeteld, er hoeft geen deeltijdfactor op deze studenten toegepast te worden. Niet-bekostigde leerlingen, deelnemers of studenten en cursisten (niet-diplomagericht onderwijs) worden niet meegeteld, indirect tellen deze mee via de totale baten.

Het betreft de leerlingen, deelnemers of studenten voor wie de rechtspersoon of instelling op grond van de onderwijswetten bekostiging ontvangt van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (of voorheen de Minister van Economische Zaken voor groen onderwijs). Indien instelling A de bekostiging ontvangt en doorzet naar instelling B, worden de leerlingen, deelnemers of studenten bij instelling A geteld. De reden hiervoor is dat dubbeltelling van leerlingen, deelnemers of studenten voorkomen wordt en dat deze gegevens goed verifieerbaar zijn.

Criterium 'onderwijssoorten of sectoren'

In de WNT-regeling is aangegeven welke onderwijssoorten of sectoren meewegen (zie bijlage bij dit document). Onderwijssoorten of sectoren die niet in (deel 1, onderdeel 1C, van de bijlage bij) de WNT-regeling worden genoemd, worden niet als aparte onderwijssoort of sector meegeteld. Indirect wegen deze sectoren wel mee via het criterium 'totale baten'. Als peildatum voor het aantal gewogen onderwijssoorten of -sectoren wordt 1 oktober gebruikt.

Vanwege het verschil in bestuurlijke complexiteit tussen onderwijssoorten (po en vo) en sectoren (mbo, hbo en wo) wordt de volgende weging toegepast. Het aantal onderwijssoorten in po en vo wordt vermenigvuldigd met de factor 1, het aantal sectoren in mbo en hbo wordt vermenigvuldigd met de factor 2 en het aantal sectoren in wo wordt vermenigvuldigd met de factor 3. De factor twee volgt uit de zwaardere bestuurlijke complexiteit van sectoren die samenhangt met het hogere aantal financiële en bestuurlijke relaties. De factor 3 voor wo-sectoren volgt (in aanvulling op het genoemde onder factor 2) uit het feit dat in het wetenschappelijk onderwijs binnen een sector het onderwijs per definitie verbonden is aan fundamenteel (internationaal) wetenschappelijk onderzoek en uit het feit dat de doctorsgraad mag worden verleend. Een rekenvoorbeeld: Een rechtspersoon of instelling kan bestaan uit meerdere onderwijssoorten of sectoren. Zo komen er combinaties voor van primair en voortgezet onderwijs en van voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Een rechtspersoon of instelling die twee onderwijssoorten vo (2 x wegingsfactor 1) combineert met één mbo-sector (1 x wegingsfactor 2) heeft bijvoorbeeld vier gewogen onderwijssoorten of -sectoren, wat correspondeert met vier complexiteitspunten op dit criterium.

Een onderwijssoort of sector kan slechts bij één instelling worden meegeteld, ook bij samenwerkingsconstructies. Voor po, wec-onderwijs – onderwijssoort speciaal onderwijs, mbo, hbo en wo worden de schoolsoorten en sectoren geteld als voor die onderwijssoorten of sectoren bij de

rechtspersoon of instelling leerlingen, deelnemers of studenten staan ingeschreven voor wie die rechtspersoon of instelling op grond van de onderwijswetten bekostiging ontvangt van de minister (of voorheen de Minister van Economische Zaken bij groen onderwijs). Voor het vo kan dat niet omdat leerlingen bij een startende school over het algemeen in het brugjaar staan ingeschreven en pas later op het vmbo, havo of vwo. In het vo tellen daarom de door de minister toegestane onderwijssoorten mee. Als een vso-school geen zelfstandige examenlicenties heeft voor vmbo, havo of vwo dan telt alleen de onderwijssoort vso. Indien een vso-school examenlicenties heeft voor vmbo, havo of vwo worden deze geteld. Om dubbeltelling te voorkomen vervalt de schoolsoort vso in dat geval in de telling. Alleen als de vso-school ook voorziet in het uitstroomprofiel dagbesteding en/of arbeidsmarktgericht dan telt de onderwijssoort vso zelfstandig mee.

DUO publiceert jaarlijks voor het mbo een overzicht van de opleidingen met per opleiding de bijbehorende sector en het domein. Dit overzicht kan worden geraadpleegd op data.duo.nl (via achtereenvolgens de knoppen 'databestanden', 'Middelbaar beroepsonderwijs', 'Crebo opleidingen' en '01. Historisch overzicht van Crebo beroepsopleidingen'). Zie: <https://www.duo.nl/open Onderwijsdata/databestanden/mbo/crebo/crebo-1.jsp>

Onderwijssoorten of sectoren die niet in deel 1, onderdeel 1C, van de bijlage bij de WNT-regeling van OCW worden genoemd, worden niet als aparte onderwijssoort of sector meegeteld. Indirect wegen deze sectoren mee via het criterium 'totale baten'. Dit is bijvoorbeeld het geval voor contractonderwijs en Associate Degree.

Het vavo, ofwel voortgezet algemeen volwassenenonderwijs, is vanaf het jaar 2018 als extra onderwijssoort toegevoegd aan de lijst met onderwijssoorten en sectoren bij het criterium 'aantal gewogen onderwijssoorten en sectoren'. Vavo wordt door een ROC aangeboden en bevat vmbo-tl, havo en/of vwo-onderwijs.

De jaarrekening en het vaststellen van de bezoldigingsklasse: groepsrelaties

Voor de berekening van de bezoldigingsklasse sluit de WNT-regeling van OCW aan bij artikel 3d van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, waarin staat dat de jaarrekening wordt opgesteld op het niveau van het bevoegd gezag dat de onderwijsinstelling in stand houdt. In de toelichting van de WNT-regeling 2017 is aangekondigd dat gekeken zou worden of het wenselijk is om op een andere manier te regelen hoe gehandeld moet worden als sprake is van een groepsrelatie in de zin van het jaarrekeningenrecht. Uit de uitvoeringspraktijk is echter onvoldoende aanleiding gebleken om een wijziging aan te brengen. Uit de onderwijswetgeving volgt dat het bevoegd gezag (een orgaan van) de rechtspersoon is die de instelling in stand houdt. De WNT schrijft voor dat de WNT-verantwoording op dit niveau moet worden opgesteld. De WNT-regeling van OCW sluit hierbij aan en vereist dat de bezoldigingsklasse op basis van de complexiteitspunten per criterium en het bijbehorende bezoldigingsmaximum dat op de instelling van toepassing is, op het niveau van het bevoegd gezag bepaald moeten worden. Als er bijvoorbeeld sprake is van een personele unie, waardoor er een overkoepelend bestuur is dat zelf niet functioneert als een bevoegd gezag in de zin van de onderwijswetgeving, moet op grond van artikel 2.1, tweede lid, van de WNT de tijdverdeling van de bestuurders worden toegedeeld aan de individuele WNT-instellingen. In het jaarverslag van de WNT-instelling binnen deze groep wordt vermeld welke tijdsfactor de topfunctionaris werkzaam was voor deze WNT-instelling, en wat het individuele toepasselijk WNT-maximum is.

Meldplicht van de accountant

Wellicht ten overvloede wijzen wij u op het volgende. Met de wijziging van de WNT naar aanleiding van de wetsevaluatie (Evaluatiewet WNT) is het loket waar de accountant een melding doet van een (vermeende) overtreding van de WNT gewijzigd. Voor alle WNT-instellingen gaat de melding naar het Ministerie van BZK. Het loket voor de accountantsmeldingen dat bij DUO bestond, wordt gesloten. Vanaf 1 januari 2018 geven accountants de meldingen door via: <https://www.topinkomens.nl/melden/accountants>

OCW/FEZ, d.d. 12 april 2018

Bijlage: gewogen aantal onderwijssoorten en sectoren

Het gewogen aantal onderwijssoorten is het resultaat van de volgende berekening:

I. Het aantal onderwijssoorten uit de volgende opsomming wordt vermenigvuldigd met factor 1:

1. primair onderwijs – onderwijssoort basisonderwijs (inclusief internationaal georiënteerd basisonderwijs);
2. primair onderwijs – onderwijssoort speciaal basisonderwijs;
3. wec-onderwijs – onderwijssoort speciaal onderwijs;
4. wec-onderwijs – onderwijssoort voortgezet speciaal onderwijs;
5. voortgezet onderwijs – onderwijssoort praktijkonderwijs;
6. voortgezet onderwijs – onderwijssoort voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (inclusief VM2);
7. voortgezet onderwijs – onderwijssoort hoger algemeen voortgezet onderwijs (inclusief International Baccalaureate middle years programme);
8. voortgezet onderwijs – onderwijssoort voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (inclusief International Baccalaureate diploma programme en European Secondary School);
9. voortgezet algemeen volwassenenonderwijs (vanaf 1-1-2018).

II. Het aantal onderwijssectoren uit de volgende opsomming wordt vermenigvuldigd met factor 2:

1. middelbaar beroepsonderwijs – combinatie van sectoren;
2. middelbaar beroepsonderwijs – sector groen;
3. middelbaar beroepsonderwijs – sector techniek;
4. middelbaar beroepsonderwijs – sector zorg en welzijn;
5. middelbaar beroepsonderwijs – sector economie;
6. hoger beroepsonderwijs – sectoroverstijgend;
7. hoger beroepsonderwijs – sector onderwijs;
8. hoger beroepsonderwijs – sector landbouw en natuurlijke omgeving;
9. hoger beroepsonderwijs – sector techniek;
10. hoger beroepsonderwijs – sector gezondheidszorg;
11. hoger beroepsonderwijs – sector economie;
12. hoger beroepsonderwijs – sector gedrag en maatschappij;
13. hoger beroepsonderwijs – sector taal en cultuur.

III. Het aantal onderwijssectoren uit de volgende opsomming wordt vermenigvuldigd met factor 3:

1. wetenschappelijk onderwijs – sectoroverstijgend;
2. wetenschappelijk onderwijs – sector onderwijs;
3. wetenschappelijk onderwijs – sector landbouw en natuurlijke omgeving;
4. wetenschappelijk onderwijs – sector natuur;
5. wetenschappelijk onderwijs – sector techniek;
6. wetenschappelijk onderwijs – sector gezondheidszorg;
7. wetenschappelijk onderwijs – sector economie;
8. wetenschappelijk onderwijs – sector recht;
9. wetenschappelijk onderwijs – sector gedrag en maatschappij;
10. wetenschappelijk onderwijs – sector taal en cultuur.

Bron: Bijlage , behorende bij artikel 3, tweede lid, van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren, 1C. Het gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren